

Oranjerode stropharia, een fraaie aanwinst voor onze natuur?

Menno Boomsluiters, Nederlandse Mycologische Vereniging

Herkenning en eerste waarnemingen

De oranjerode stropharia (*Leratiomyces ceres*) is een fraaie, in Nederland algemeen voorkomende paddenstoel, die zowel op houtsnippers als in het bos op houtresten te vinden is. Op dit moment is de soort bekend van bijna 420 atlasblokken. De oranjerode stropharia is een felgekleurde paddenstoel van een bescheiden formaat. De hoed met een doorsnede tot ongeveer 7 centimeter is vaak van verre zichtbaar door zijn opvallende kleur. Vaak heeft de hoedrand een opvallend wit stikrandje. De steel is wit en ziet er jong geschubd uit. Meestal verschijnen ze met meerdere exemplaren tegelijk.

Van een nu zo algemene paddenstoel zou je niet direct verwachten dat het een nieuwkomer van subtropische origine is. Toch is ze pas sinds 1967 bekend van Nederland. Rond deze periode werd ze in verschillende andere West-Europese landen ook voor het eerst gevonden. De eerste waarneming in West-Europa is afkomstig uit Engeland, waar ze reeds in 1957 opdook. In Engeland werd de oranjerode stropharia beschreven als een nieuwe soort (*Stropharia aurantiaca*). Uiteindelijk bleek de eerste vondst echter uit Nieuw-Zeeland te komen. Hier werd in 1947 een vondst beschreven als *Psilocybe ceres*.

Oorsprong en DNA-onderzoek

Het natuurlijk verspreidingsgebied blijkt het zuidwesten van Australië en het Noordereiland van Nieuw Zeeland te zijn. De temperaturen liggen daar het jaar rond een stuk hoger dan in Nederland.

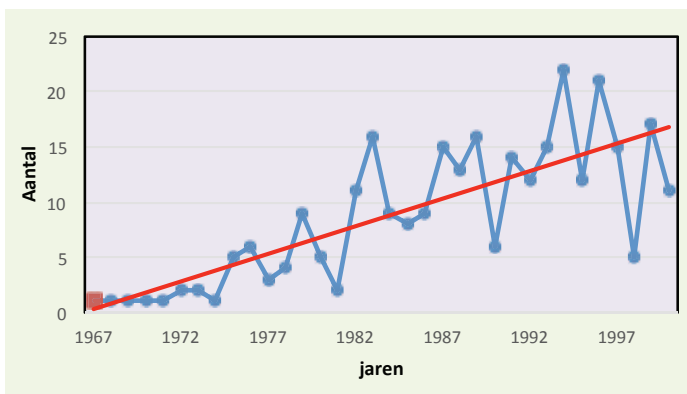
DNA-onderzoek bracht uiteindelijk de oplossing omtrent de oorsprong van de oranjerode stropharia dichterbij. Na grondig DNA-onderzoek is de soort nu namelijk, samen met een select groepje nauw verwante paddenstoelen, in een nieuw geslacht geplaatst en heeft daarmee haar nieuwe naam *Leratiomyces ceres* gekregen.

Oranjerode stropharia. (Foto: Dinant Wanningsen)

Opmars

In het begin manifesteerde de oranjerode stropharia zich als een snipperpaddenstoel die gaandeweg ook op meer natuurlijke vindplaatsen is aangetroffen. Met name op dood hout in bossen en op ruige plekken met brandnetels en dood materiaal. Ongemerkt heeft de oranjerode stropharia een opmars gemaakt in Nederland zoals de grafiek laat zien. De trendlijn laat daar geen twijfel over bestaan. In de grafiek is het totaal aantal vondsten per jaar te zien over de periode 1967-2000. In de afgelopen 15 jaar is de opmars onverminderd doorgegaan, maar exacte gegevens zijn niet beschikbaar. Vooral nog lijkt ze bij deze opmars geen andere soorten weg te concurreren.

Aantal vondsten oranjerode stropharia in Nederland in de periode 1967-2000. (Bron: Karteringsbestand NMV)